

СХВАЛЕНО

Вченою радою ВНЗ „Київський
Університет ринкових
відносин”

„31” жовтня 2016 р.
Протокол № 9/16

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор ВНЗ „Київський Університет
ринкових відносин”

I.В.Черевань
"10/31/2016" 2016р

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ АКАДЕМІЧНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»

1. Загальні положення

Це Положення унормовує організацію в університеті поточного, модульного та підсумкового семестрового контролю знань студентів і методику переведення показників академічної успішності за 100-бальною системою у систему оцінок за національною шкалою та шкалою ECTS.

Оцінювання знань студентів за кредитно-модульною системою сприяє:

- підвищенню мотивації студентів до системного активного навчання впродовж семестру та навчального року, переорієнтації їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;
- відповідності переліку, форм та змісту контрольних заходів і завдань робочій навчальній програмі дисципліни, розробленій за вимогами КМСОНП;
- відкритості контролю, який базується на ознайомленні студентів на початку вивчення дисципліни з переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;
- подоланню елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується впровадженням, крім традиційного опитування, різнобічних форм контролю, врахуванням при оцінюванні знань усіх видів навчальної роботи студента впродовж семестру (тестування за підсумками вивчення відповідних ЗМ, самостійної роботи, виступів на засіданнях наукових гуртків, конференцій тощо), які передбачаються у робочих навчальних програмах дисциплін;
- забезпеченню належних умов для вивчення програмного матеріалу усіх дисциплін і підготовки до контрольних заходів, які розмежовуються за змістом і термінами проведення;
- розширенню можливостей для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності навчального процесу.

Міністерство освіти і науки України рекомендує вищим навчальним закладам III-IV рівнів акредитації шкалу узгодження національної системи оцінювання знань з вимогами ЄКТС (див. таблицю 1).

Таблиця 1.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Цілком зрозуміло, що використання вищенаведеної шкали оцінювання ускладнюється через відсутність дидактичних критеріїв оцінювання, роз'яснень щодо рівня компетентності взагалі. Усунення зазначених недоліків певною мірою уможлиблює використання шкали оцінювання ECTS поряд із 100-бальною шкалою за наявності чітко сформульованих критеріїв оцінювання (див.таблицю 2).

Таблиця 2

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів у кредитно - модульній системі організації навчального процесу та ECTS)

100-бальна шкала	За національною шкалою	За шкалою ECTS	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
90 – 100	5 „відмінно”	A	Високий (творчий)	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить джерела інформації, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розвиває власні обдарування і нахили.
82 – 89	4 „добре”	B	Достатній (конструктивн о-варіативний)	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

74-81	4 „добре”	C	Достатній (конструктивний-варіативний)	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження певних думок.
64-73	3 „задовільно”	D	Середній (репродуктивний)	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
60-63	3 “задовільно”	E	Середній (репродуктивний)	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на продуктивному рівні.
35-59	2 „незадовільно”	FX	Низький (рецептивно-продуктивний)	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
0-34	1 „незадовільно”	F	Низький (рецептивно-продуктивний)	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.

Доволі поширеними методами оцінювання навчальної роботи студентів в європейських ВНЗ є саме ті, що базуються на багатокритеріальній оцінці поточної роботи студентів та які, за своєю суттю, є накопичувальними. При цьому об’єктами поточного контролю та відповідного оцінювання виявляються такі:

- рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;
- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
- результати виконання та захисту лабораторних робіт;
- експрес-контроль під час аудиторних занять;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- виконання аналітично-розрахункових завдань;
- написання рефератів, есе, звітів;
- результати тестування;
- письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
- виробничі ситуації, кейси тощо.

З урахуванням чималого досвіду оцінювання академічних досягнень студентів викладачами та кафедрами в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП) в університеті запроваджується використання 100-бальної шкали оцінювання, яка передбачає оцінювання всієї поточної роботи студентів з вивчення навчальних матеріалів, зосереджених в змістових модулях. Такими об’єктами оцінювання виступають:

- активність і рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;
- рівень виконання індивідуальних завдань (включно з курсовими роботами);
- рівень виконання тестових завдань за підсумками вивчення навчальних матеріалів, що містяться в змістових модулях;
- участь студентів у науково-дослідній роботі, досягнення студентів у цій галузі;
- рівень знань, умінь і навичок, що їх виявляє студент під час проведення підсумкового контролю.

2. Види контролю та їх визначення

2.1. Система оцінювання знань студентів з кожної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий семестровий контролю знань.

2.1.1. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

2.1.2. Модульний контроль (сума балів за окремі змістові модулі проводиться (виставляється) на підставі оцінок поточного контролю за модуль (можлива підсумкова контрольна робота за даним змістовим модулем) з метою оцінки результатів знань студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Змістовий модуль (ЗМ) – це розділ навчальної дисципліни, який включає набір логічно пов'язаних між собою тем навчальної дисципліни, теоретичних положень висвітлених під час лекцій, отримання навичок на практичних (семінарських або лабораторних) заняттях, виконання тестових, самостійних та індивідуальних завдань студентами.

Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст даної частини дисципліни (модуля), умінь публічно чи письмово подати певний матеріал.

Конкретні об'єкти оцінювання, форми модульного контролю та кількість балів за кожний модуль визначаються кафедрою та відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни.

2.1.3. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену (іспиту) чи заліку, що визначається навчальним планом.

Екзамен (іспит) – це форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу із всієї дисципліни, здатності творчо використовувати накопичені знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо.

Залік - це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінку засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни. Ця оцінка складається із суми балів за здані ЗМ, виконані тестові завдання, ситуаційні задачі, опрацювання завдань

робочих зошитів, реферати за запропонованою кафедрою тематикою, лабораторні роботи тощо, які передбачені робочою навчальною програмою з конкретної дисципліни.

2.2. З дисципліни, яка вивчається впродовж двох і більше семестрів, семестровий контроль здійснюється кожного семестру у формі, передбаченій навчальним планом (залік або іспит). Загальна підсумкова оцінка проставляється як *середня за семестри, впродовж яких дисципліна вивчалася (дане питання узгоджується кафедрою з керівництвом і обов'язково повідомляється студенту на початку вивчення даної дисципліни)*.

3. Поточний та модульний контроль

3.1. При організації поточного контролю кафедри самостійно визначають зміст, форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання по кожному з них.

3.2. Під час проведення **поточного** контролю *оцінці підлягають*: систематичність роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, результати виконання і захисту лабораторних робіт тощо.

3.3. Об'єкти оцінювання, які враховуються під час проведення **модульного** контролю, визначаються кафедрою, проте обов'язковими об'єктами оцінювання є рівень виконання студентами тестових завдань за підсумками вивчення відповідного ЗМ, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, а також рівень виконання індивідуального завдання.

4. Організація семестрового контролю

4.1. Підсумковий семестровий контроль у формі **заліку** передбачає, що підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок (*проста* або *зважена*) за заліковими модулями. Порядок та система оцінювання передбачається у робочих навчальних програмах дисципліни.

Оцінки розраховуються викладачем, який читає лекційний курс, та/або викладачем, який веде практичні (семінарські, лабораторні) заняття і оголошуються студентам, як правило на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті. При семестровому контролі у формі заліку виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за *100-бальною шкалою*, за державною шкалою – „зараховано”, „не зараховано” та за шкалою ECTS.

4.2. *Залік* – середня оцінка за результатами вивчення змістових модулів, яка зараховується у тому випадку, коли студент накопичив суму, яка **не менше** 60 балів.

Слід зазначити, що процедура оцінювання роботи студента над навчальною дисципліною, атестація з якої проводиться у формі заліку, значною мірою залежить від того, які об'єкти оцінювання передбачаються робочими навчальними планами та робочими навчальними програмами, а які ні. Тому виникає необхідність компенсувати їх за рахунок проведення інших контрольних заходів. Інакше кажучи, якщо у відповідності до робочого навчального плану та/або робочої навчальної програми з навчальної дисципліни не передбачається проведення практичних і семінарських занять та/або виконання індивідуального

завдання або курсової роботи, і, таким чином, кількість об'єктів оцінювання зменшується, їх відсутність можна компенсувати за рахунок, наприклад, (а) виконання більшої кількості тестових завдань, (б) виконання комплексної контрольної роботи і т.ін.

4.3. Підсумковий семестровий контроль у вигляді *екзамену* проводиться у формі виконання письмових тестових і/або усних екзаменаційних завдань. На екзамен виносяться вузлові питання, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосувати їх при вирішенні практичних завдань.

Для дисципліни, атестація з якої проводиться у формі екзамену підсумкова оцінка за відповідний ЗМ розраховується за накопичувальною системою, при цьому ця оцінка є величиною середньозваженою.

Перелік екзаменаційних питань та завдань, критерії їх оцінювання визначаються кафедрою, включаються до робочої навчальної програми з дисципліни і доводяться до відома студентів викладачем.

4.4. Відповідно до вимог КМСОНП в університеті рівень виконання курсових робіт оцінюється за такими критеріями:

Таблиця 3.

3.1. Оцінювання за результатами перевірки курсової роботи

Критерій, за яким оцінюється робота	Бал перевірки (min.....max)
1. Відповідність змісту курсової роботи (проекту) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	20.....30
2. Самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць	6.....10
3. Наявність елементів науково-дослідного характеру	6....10
4. Використання комп'ютерних технологій	4....6
5. Відповідність стандартам оформлення	3.....5
Всього:	39.....61

3.2. Оцінювання за результатами захисту курсової роботи

Критерій, за яким оцінюється захист	Бали (min.....max)
1. Доповідь	7...14
2. Правильність відповідей на поставлені запитання	14....25
Всього:	21....39
Загальна оцінка:	60....100